นิทรรศการภาพถ่ายพิศเจริญและทันยุค

Rama IX Art Museum Foundation

จัดเสนอโดย

สมาคมถ่ายภาพพิศเจริญกรุงเทพ

ญี่ปุ่น.....
ประเทศแห่งสีสันของศิลปกรรม
และผู้นำในด้านกล้องบันทึกภาพ

ฟูจิ.....เทคโนโลยีล้ำหน้าของญี่ปุ่น
ในด้านฟิล์มที่สามารถบันทึกความงามแห่งสีสัน
ของศิลปกรรมไว้ได้ใกล้เคียงมากที่สุด

ฟูจิ แห่งญี่ปุ่น
ที่หนึ่งในด้านบันทึกภาพ

FUJI FILM

"รัตนตรัยโรจน์" โดย จำนง พิรัญประดิษฐ์

Rama VI Museum Foundation

นิทรรศการภาพถ่ายพิศเจริญและทันยุค

ของ

สมาคมถ่ายภาพพิศเจริญกรุงเทพ

ฯพณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี
เป็นประธานเปิดงาน

เริ่มวันที่ 7 ถึง 16 เมษายน 2524

ณ หอศิลปพีระศรี ซอยอรรถการประสิทธิ์ ถนนสาธรใต้ กรุงเทพมหานคร

EXHIBITION OF PICTORIAL & MODERN PHOTOGRAPHY

7th TO 16th APRIL 1981

Sponsored by

THE BANGKOK PICTORIALISTS CIRCLE

SHOWN AT: BHIRASRI INSTITUTE OF MODERN ART BANGKOK

รูปสีอักฟ่า
คมชัดเจนทุกสีสัน

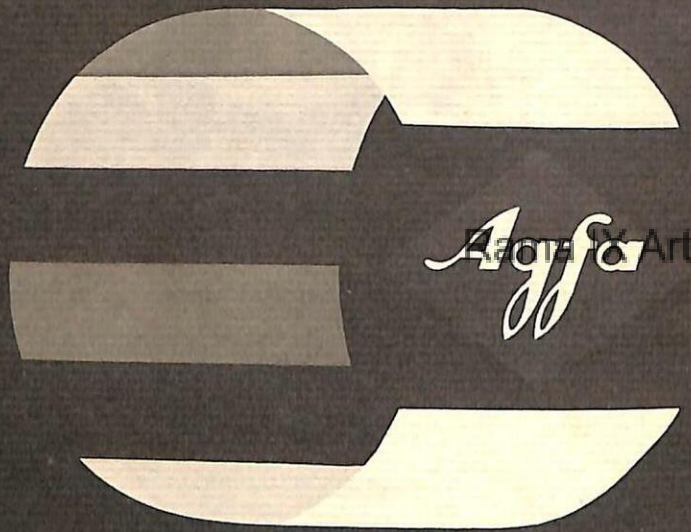

ประกันคุณภาพโดย
อักฟ่าแห่งเยอรมัน

บริษัท เปอร์ลี่ ยูคเกอร์ จำกัด
ฝ่ายอักฟ่า เกเวอร์ต
542/1 ถนนเพลินจิต กทม 5. โทร. 252-1181-5

คำนำ

สมาคมถ่ายภาพในจักรวาลนี้ล้วนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมศิลปะและวิทยาการถ่ายภาพกันทั้งสิ้น ฉะนั้นเพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์นี้ สมาคมถ่ายภาพพิศเจริญกรุงเทพ จึงได้จัดนิทรรศการภาพถ่ายพิศเจริญและทันยุคขึ้น

ภาพถ่ายพิศเจริญนั้นย่อมหมายถึงภาพถ่ายที่มีการจัดองค์ประกอบด้วยกฎเกณฑ์ที่อยู่ในหลักวิชาและทรงไว้ซึ่งสุนทรียภาพกับความประทับใจ ส่วนภาพถ่ายทันยุคนั้นก็คือ ภาพถ่ายที่สร้างสรรค์ขึ้นอย่างเสรีเหนือหลักเกณฑ์ใด ๆ ถือจังหวะและสื่อความหมายเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงสัจจธรรมเป็นเอก ทั้งยังรวมไปถึงภาพถ่ายที่มีแนวแปลกประหลาดพิสดารอีกด้วย

การที่จะผลิตผลงานเยี่ยม ๆ ของแนวภาพถ่ายพิศเจริญหรือทันยุคนั้นคงจะยากไม่แคล้วกัน ตามที่ได้แสดงภาพถ่ายทั้งสองแนวไว้ในนิทรรศการนี้เพื่อให้มีการเปรียบเทียบกัน โดยเปิดโอกาสให้นักถ่ายภาพทั้งหลายมีความอิสระและความคล่องตัวในการเลือกสร้างสรรค์ในการแสดงออกยิ่งขึ้น คาดว่านิทรรศการนี้คงเป็นที่สนใจแก่ท่านผู้ชมทั้งหลายและเป็นแหล่งสำหรับเกิดการกระตุ้นให้วงการถ่ายภาพทั้งสองแนวที่ได้แก่ ภาพถ่ายพิศเจริญและทันยุคนี้เพิ่มพูนความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นสืบไปในที่สุด

เชาว์ จงมั่นคง
นายกสมาคมฯ

Kaona Art Museum Foundation

วัตถุประสงค์ของสมาคมฯ

1. ส่งเสริมวิทยาการและเทคนิคการถ่ายภาพ
2. ส่งเสริมการศึกษา การค้นคว้าและการเผยแพร่ความรู้ทางด้านการถ่ายภาพแก่มวลสมาชิกและบุคคลทั่วไป
3. ส่งเสริมและปลูกฝังให้มวลสมาชิกตลอดจนบุคคลทั่วไป โดยเฉพาะเยาวชนของชาติ สร้างสรรค์ภาพถ่ายที่อุดมด้วยสุนทรียภาพและอยู่ในกรอบของวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย
4. ให้ความร่วมมือที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการหรือสถาบันอื่นใด ที่มีวัตถุประสงค์เหมือนกัน
5. ส่งเสริมความสามัคคีและพลานามัยของมวลสมาชิกตลอดจนถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันในวิชาการถ่ายภาพ

ทั้งนี้วัตถุประสงค์ทุกประการไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

Rama IX Art Museum Foundation

ท่านที่สนใจจะสมัครเป็นสมาชิกของสมาคมฯ
กรุณากรอกใบสมัครในหน้า 109
และนำไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ พร้อมชำระเงินค่าสมัคร
และค่าบำรุง

ขอขอบพระคุณ

อันกิจกรรมส่วนรวมใด ๆ ที่ปราศจากการช่วยเหลือร่วมมือของหลาย ๆ ฝ่ายนั้นย่อมเป็นไปได้ยาก ดุจเดียวกับนิทรรศการภาพถ่ายพิศเจริญและทันยุคครั้งนี้ หากขาดผู้ส่งผลงานมาร่วม ขาดบุคลากรและองค์การสื่อสาร รวมทั้งขาดสถาบันการค้าที่ให้ความอุปการะในด้านการเงินที่ทำให้สมุดภาพและคำบรรยายเล่มนี้เป็นรูปร่างขึ้นแล้วไซร้ ฯลฯ นิทรรศการนี้ก็คงจะปฏิสนธิขึ้นมิได้เป็นแน่

ข้าพเจ้าในนามของคณะกรรมการจัดงานฯ ขอน้อมขอบพระคุณอย่างสูงแด่ทุกท่านทุกฝ่ายที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มกำลังด้วยดีในครั้งนี้โดยทั่วกัน เฉพาะอย่างยิ่ง ฯพณฯ ประธานองคมนตรี ศาสตราจารย์ สัญญา ธรรมศักดิ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าไปเป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการ ทำให้การแสดงภาพถ่ายครั้งนี้ได้รับเกียรติและศักดิ์ศรีอย่างสูงส่ง

ท้ายที่สุดนี้ ใคร่ขอขอบพระคุณหอศิลปพีระศรีที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในทุกวิถีทางเพื่อให้การณ์ครั้งนี้ลุล่วงไปด้วยดีมา ณ ที่นี้ด้วย

กิตติศักดิ์ โชติภิรมกุล
ประธานจัดงานนิทรรศการ

คณะกรรมการบริหารฯ ประจำปี 2523

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
พ.ต.อ.ถวิล จันทวิรัช
ร.ศ.ศักดา ศิริพันธ์
ท.พ.ยิ่งเกียรติ์ ธีระอนุวัฒน์
นายวุฒิ วุฒิประชา
นายอุดมศักดิ์ ตันติเมธ
นายชัชวาลย์ เอี่ยมวงศ์หิรัญ
นายปรีดา เอี่ยมเพชราพงศ์

ผู้สอบบัญชีกิตติมศักดิ์
นายภักดี กาญจนวลัย

ประธานฝ่ายจัดการประกวดฯ
นายกิตติศักดิ์ โชติภิรมกุล

อนุกรรมการ
นายสมบัติ ฉายารัตนศิลป์
(ช่างภาพประจำสมาคมฯ)
น.ส.ช่อทิพย์ สุธนธัญญากร
นายรชฎ วิสราญกุล
นายบรรเจิด ว่องการวาณิชย์
นายไพริศ มธุรีกรณ์
นายรัช ภักดีธรรม
นายสุกรี คุ้มทรัพย์
นายทินกร ทักษาดิพงศ์
น.ส.สมฤดี ลี
นายทวีศิลป ธรรมบำรุง
นายจำนง หิรัญประดิษฐ

นายกสมาคม
นายเชาว์ จงมั่นคง
อุปนายก
นายสุรเกียรติ คงยิ่งยง
นายประสพ มัจฉาชีพ
ท.พ.สมพงษ์ ลิปภานนท์
เลขาธิการ
นายประเสริฐ เจนศิริวานิช
ผู้ช่วยเลขาธิการ/ผู้ช่วยสาราณียกร
นายวิรัช ลิมนิยกุล
เหรัญญิก
นายพิพัฒน์ เรืองรองปัญญา
ผู้ช่วยเหรัญญิก
นายประเวทย์ อุดมวิทยะธาดา
นายทะเบียน/บรรณาธิการ
นายสงคราม โพธิ์วิไล
ปฏิคม
นายอนันต์ กมลสาธิต
วิเทศสัมพันธ์
นายเจ็กปอ ลิ้ม
ท.พ.สมพงษ์ ลิปภานนท์
นายชัย นภามรกต
กรรมการฝ่ายวิชาการ
นายสงคราม โพธิ์วิไล
นายอาภรณ์ ประยูรศุข
กรรมการฝ่ายจัดทัศนาจร
นายวิเชียร โพธิ์นิมิตร
สาราณียกร/ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นายเกตุ กล่อมชุ่ม
บรรณารักษ์
นายชัย นภามรกต

Rama IX Art Museum Foundation

คณะกรรมการจัดงาน
นิทรรศการภาพถ่ายพิศเจริญและทันยุค

ที่ปรึกษา
นายเชาว์ จงมั่นคง
ประธาน
นายกิตติศักดิ์ โชติภิรมกุล
รองประธาน
นายประสพ มัจฉาชีพ
เลขานุการ
นายประเสริฐ เจนศิริวานิช
เหรัญญิก
นายพิพัฒน์ เรืองรองปัญญา
กรรมการ
นายสุรเกียรติ คงยิ่งยง
ท.พ.สมพงษ์ ลิปภานนท์
นายสงคราม โพธิ์วิไล
นายอนันต์ กมลสาธิต
นายเกตุ กล่อมชุ่ม
นายอาภรณ์ ประยูรศุข
นายเจ็กปอ ลิ้ม
นายวิรัช ลิมนิยกุล
นายประเวทย์ อุดมวิทยะธาดา
กรรมการฝ่ายจัดทำสมุดภาพ
นายชัย นภามรกต

ชิงอันดับภาพยอดนิยม

ขอเชิญท่านผู้ชมทุกท่านร่วมสนุกกับการลงคะแนนภาพยอดนิยม 10 อันดับ ของภาพถ่ายที่ร่วมแสดงในงานนิทรรศการฯ ครั้งนี้กว่า 180 ภาพ

เพียงแต่ท่านกรอกแบบฟอร์มในหน้า 111 ของหนังสือเล่มนี้ และส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ภายในวันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2524 เวลา 18.00 น. ท่านอาจจะได้รับรางวัลดังนี้

- รางวัลที่หนึ่ง ภาพยอดนิยมอันดับหนึ่ง ขนาด 16″ × 20″ 1 ภาพ
- รางวัลที่สอง ภาพยอดนิยมอันดับสอง ขนาด 16″ × 20″ 1 ภาพ
- รางวัลที่สาม ภาพยอดนิยมอันดับสาม ขนาด 16″ × 20″ 1 ภาพ

Rama IX Art Museum Foundation

เกณฑ์ตัดสิน : ผู้ที่ให้คะแนนภาพยอดนิยมถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะตามลำดับ 3 ท่าน โดยจะมอบรางวัลให้ในงานกิจกรรมของสมาคมฯ ประจำเดือนพฤษภาคม ศกนี้ โดยจะมีหนังสือเชิญท่านที่ได้รับรางวัลไปร่วมงานอีกครั้งหนึ่ง

อนึ่ง เพื่อเป็นเกียรติแก่เจ้าของภาพยอดนิยมทั้ง 10 อันดับ ทางสมาคมฯ จะมอบประกาศนียบัตรรับรองของสมาคมฯ ในงานกิจกรรมของสมาคมฯ ประจำเดือนพฤษภาคม ศกนี้เช่นเดียวกัน

โปรดอย่าลืมกรอกแบบฟอร์มเลือกภาพยอดนิยมในหน้า 111

(เจ้าของภาพที่นำภาพมาร่วมแสดงในงานนี้ไม่มีสิทธิ์ในการลงคะแนนตามกติกาดังกล่าวข้างต้น)

คณะกรรมการคัดเลือกภาพ

- ท.พ.ยิ่งเกียรติ์ ธีระอนุวัฒน์
- นายประสพ มัจฉาชีพ
- นายสงคราม โพธิ์วิไล
- นายสุรเกียรติ คงยิ่งยง
- นายชัย นภามรกต

สมาคมฯ รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่ง
และใคร่ขอขอบพระคุณ.....

คุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
กวีเอกอาเซียน

ที่ได้ร่วมจัดทำคำบรรยายประกอบภาพ
ที่นำออกแสดงในนิทรรศการครั้งนี้

Rama IX Art Museum Foundation

คณะผู้ร่วมจัดทำคำบรรยายภาพ
- นายเชาว์ จงมั่นคง
- นายประสพ มัจฉาชีพ
- นายสงคราม โพธิ์วิไล
- นายเกตุ กล่อมชุ่ม
- นายชัย นภามรกต

รายนามผู้ส่งภาพเข้าร่วมแสดง

	จำนวนภาพ	ภาพเลขที่	หน้า
กิตติศักดิ์ โชติภิรมกุล	18	53–70	32–39
เกตุ กล่อมชุ่ม	5	113–117	58–60
จำนง หิรัญประดิษฐ	5	118–122	60–63
จือเพียว เอี้ยว	1	175	104
เจ็กปอ ลิ้ม	2	165–166	95–96
ชลาพันธ์ เทพพรชัย	2	171–172	100–101
ช่อทิพย์ สุธนธัญญากร	3	156–158	85–88
ชัย นภามรกต	9	83–91	45–48
เชาว์ จงมั่นคง	26	1–26	12–22
ทวีศิลป์ ธรรมบำรุง	3	147–149	77–79
ธีรชัย โรจนวิไลกุล	2	169–170	99–100
นิพนธ์ สมประยูร	1	180	106
ประสพ มัจฉาชีพ	26	27–52	22–32
ประเสริฐ เจนศิริวานิช	8	92–99	48–52
ประเวทย์ อุดมวิทยะธาดา	6	107–112	55–58
พงษ์ศักดิ์ แย้มเกศร์หอม	5	128–132	66–67
พิพัฒน์ เรืองรองปัญญา	2	167–168	96–97
ไพบูลย์ พัฒนะศิษอุบล	1	179	105
ไพริศ มธุรีกรณ์	4	133–136	69–70
ภูวดล ธรรมธิติคุณ	2	173–174	103–104
ยิ่งเกียรติ์ ธีระอนุวัฒน์, ท.พ.	3	150–152	79–81
รชฏ วิสราญกุล	4	137–140	70–72
วิเชียร โพธิ์นิมิตร	3	159–161	89–91
วิรัช ลิมนิยะกุล	1	178	105
วิสันติ คุปตะวินิจ	12	71–82	39–44
สงคราม โพธิ์วิไล	5	123–127	63–65
สมฤดี ลี	3	162–164	92–93
สมบัติ ฉายารัตนศิลป์	3	141–143	72–75
สมพงษ์ ลิปภานนท์, ท.พ.	7	99–106	52–55
สุชาติ ทรัพย์สินทวีลาภ	1	176	104
สุภาณี ฉายจรรยา	1	177	105
สุรเกียรติ คงยิ่งยง	3	144–146	75–76
อนันต์ กมลสาธิต	3	153–155	83–85
Roland Laurenceau	3	181–183	107

หมายเหตุ เรียงรายนามตามตัวอักษร

รวมจำนวน 34 คน 183 ภาพ

เครื่องหมายที่ใช้ประกอบคำบรรยายภาพ

- ● ภาพเอกรงค์
- ○ ภาพเอกรงค์ย้อมสี
- □ ภาพสี
- ✪ บรรยายภาพโดยคุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
- ★ ถ่ายภาพโดย
- ★★ ถ่ายภาพโดย (ทั้ง 2 ภาพ)
- ★★★ ถ่ายภาพโดย (ทั้ง 3 ภาพ)

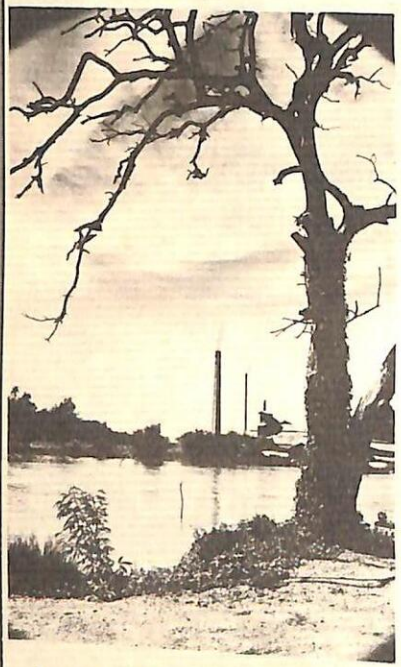

1 "สงบเงียบ"

○

ดูแล้วเกิดความรู้สึกคล้อยตามชื่อภาพ ต้นไม้กิ่งแห้ง ๆ แข็งกระด้างเน้นให้มวลเมฆดูแช่มช้อย เงาดำมนอยู่ตามมุมทั้งสี่ข้างนั้น เจาะจงให้มีขึ้นเพื่อความแปลกที่เกิดจากการใช้ Hood ของเลนส์มาตรฐานสวมลงเลนส์มุมกว้างนั่นเอง

Rama IX Art Museum Foundation

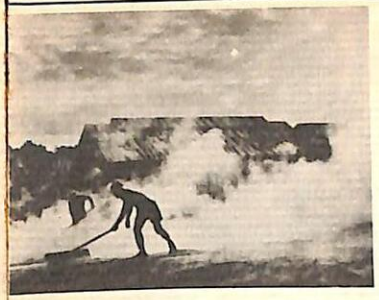

2 "ลอยตามลม"

●

เป็นภาพพิศเจริญ ขนาดดั้งเดิมที่แสดงบรรยากาศของควัน เรื่องราวทั้งหมดเกิดจากด้านซ้ายของภาพ แต่ค่อย ๆ แผ่กระจายด้วยควันขาวไปข้างขวา กรณีเช่นนี้เรียกว่าใช้ที่ว่างมาถ่ายให้เกิดความสมดุลในวิธีการจัดองค์ประกอบ

3 "ปีกโปร่ง"

●

นาน ๆ สักทีหนึ่งที่สามารถถ่ายภาพ "เฮลิคอปเตอร์" ให้เหมาะใจสักภาพ สัตว์ปีกเช่น แมลงปอที่เกาะนิ่งให้ถ่ายรูปตามใจชอบเมื่อไหร่ จ่อกล้องเข้าไปใกล้ ๆ ผลทำให้ตกใจบินหนีไปง่าย ๆ ดอกหญ้าเป็นช่อ ๆ ล้อเลียนกับปีก ภาพนี้ยังไม่เป็นภาพไฮคีย์สมบูรณ์แบบเพราะไม่ได้ใช้โทนสีจางตามที่แจงไว้ในคำบรรยายของภาพที่ 12 (เพียงแต่มีฉากหลังเป็นสีจางเท่านั้น)

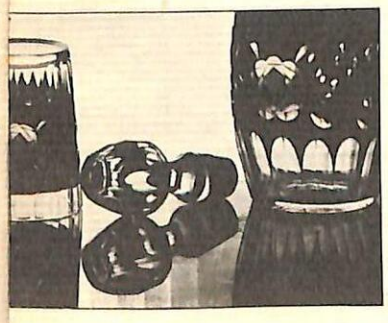

4 "พรรณาเจียระไน"

●

เครื่องแก้วเจียระไนชุดนี้ของจริงเป็นสีม่วงแก่ เพื่อให้เกิดมีความเหมือนขึ้น ผู้ถ่ายได้ใช้แสงส่องมาด้านหลัง (Back Lighting) ที่กันมิให้แสงสะท้อนมีขึ้นที่ด้านหลังของเครื่องแก้ว เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เนื้อแก้วเกิดความโปร่งและมีปริมาตรพร้อมทั้งเกิดความเข้มในตัวเสร็จ

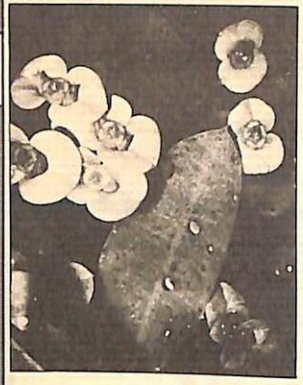

5 "น้ำค้างพรั่งพรม"

ดูหยดน้ำบนภาพแล้วเกิดประสาทสัมผัส (Tactile Quality) ได้ คุณลักษณ์นี้เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ชักชวนให้ผู้คนหยุดชมภาพได้ เลนส์ที่มีคุณภาพดีพร้อมกับถ่ายด้วยไฟแวบอิเลกทรอนิกส์ ย่อมสามารถบันทึกลวดลายละเอียดได้ชัดเจนเสมอ

6 "FANTA-FANTASIA"

อันที่จริงที่ไหน ๆ ก็อาจมีเรื่องราวชวนให้ถ่ายภาพได้อยู่ที่ผู้ถ่ายมีสายตามองอะไร ๆ ให้เป็นศิลปะ (Art of Seeing) ได้หรือไม่เท่านั้น ขวดน้ำอัดลมนอนกลิ้งอยู่บนโคลนหลังฝนตก ประกอบกับเงาของลำต้นมะพร้าวและใบก็ทำให้ท่านหยุดดูภาพได้ก็ไม่น่าเชื่อเหมือนกัน

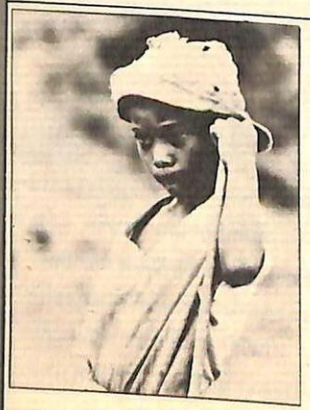

7 "เด็ดเดี่ยว"

เครื่องแต่งกายและไม้รวกบอกให้เรารู้ได้ว่าคงเป็นเด็กเลี้ยงแกะหรือโคบาลอะไรทำนองนั้น เด็กคนนี้โตขึ้นคงจะช่วยตัวเองได้ ดูท่าทางและอารมณ์ของแกสิ บอกได้ว่าเป็นเด็กที่มีความเด็ดเดี่ยวและบึกบึน ภาพลักษณะนี้เป็นภาพแสดงบุคลิกเหนือกว่าภาพเหมือนธรรมดา ๆ

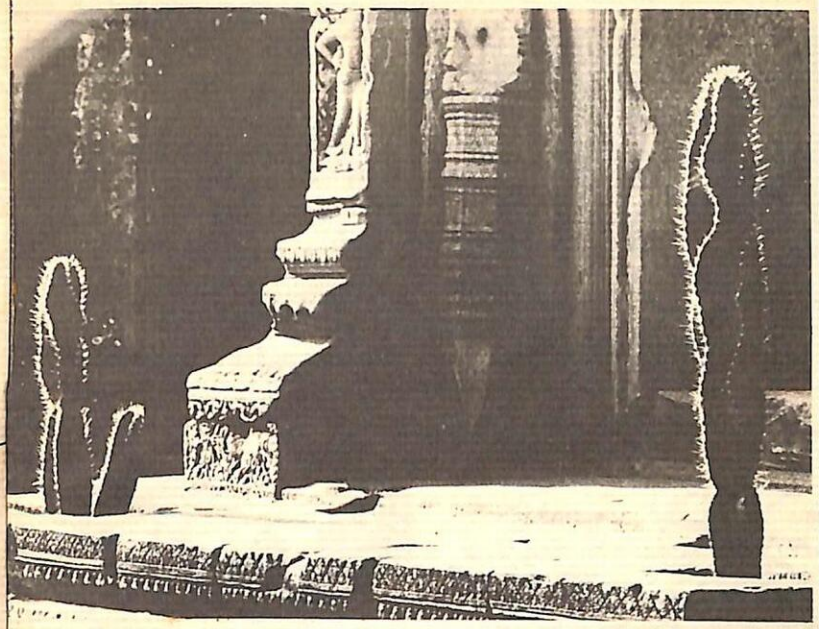

8 "ระบองยอดเพชร"

Rama IX Art Museum Foundation

ถ่ายภาพนี้คิดถึงคำพังเพย "ไม้เท้ายอดทองกระบองยอดเพชร" ต้นไม้ที่มีหนามแบบนี้ต้องถ่ายด้วยแสงข้างหรือย้อนแสง และฉากสีมืด จึงจะเห็นปลายหนามได้ชัดเจน องค์ประกอบสำหรับภาพนี้ค่อนข้างจะต้องจัดหามุมพิถีพิถันพอสมควร ภาพนี้ได้จากประสาทหินพิมาย

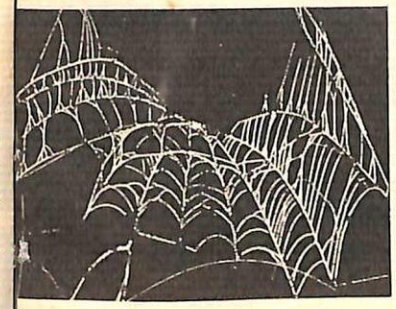

9 "ไยใส"

อีกภาพหนึ่งที่ต้องใช้สายตาความหาภาพธรรมชาติช่างวิเศษจริง สามารถทำให้แมลงมุมชักใยให้เป็นรูปลักษณ์ที่น่าชมเช่นนี้ เฉพาะอย่างยิ่ง มีน้ำค้างเกาะเย็มเต็มไปหมด เมื่อต้องแสงแดดที่รองรับด้วยฉากดำมืดแล้ว ยิ่งทำให้เกิดความพิสมัยขึ้นไปอีก

★★★ เชาว์ จงมั่นคง
★★★ เชาว์ จงมั่นคง

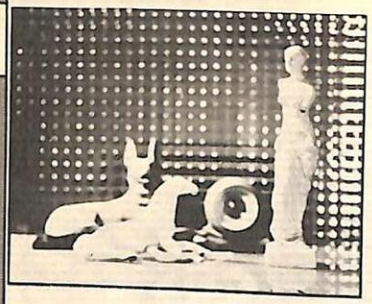

10 "เครื่องเคลือบมันแว้บ"

หากสังเกตถ้วยให้ดีจะเห็นว่า ภาพนี้ถ่ายมาไม่ชัด (Out of Focus) ด้วยความจงใจเพื่อผลให้ของที่ลื่นมันเกิดความรู้สึกเหมือนกับของจริง การจัดแสงก็ได้พยายามมิให้เกิดเงาหนัก (Heavy Shadows) เพื่อเน้นสีขาวของเครื่องเคลือบ เทคนิคแบบนี้ นาน ๆ จะได้โอกาสใช้กันสักที อีกประการหนึ่งภาพนี้อัดคัดสีมากจนเกือบจะไม่เป็นภาพสีด้วย

11 "สดชื่นในมลภาวะ"

ถ้าในแหล่งอุตสาหกรรมทุกแห่งมีสีเขียวของต้นหมากรากไม้ให้พักสายตาบ้าง พร้อมทั้งช่วยดูดก๊าซคาร์บอนได้ออกไซด์แทนเราที่สูดเข้าไปในปอดได้คงดีไม่น้อย

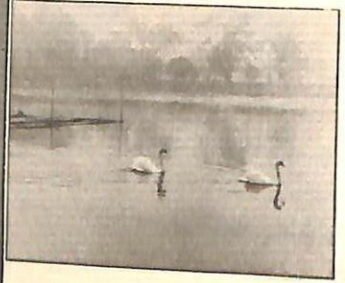

12 "หงส์เหิร"

หมอกยามเช้าในเหมันต์ที่ให้บรรยากาศขาวฝ้า เหมาะสำหรับทำภาพบันไดสีสูง (ไฮคีย์) ภาพถ่ายมีสีจืดจางจะให้รับความสำเร็จไม่ง่ายนัก เราจะต้องแสดงให้ย่านสีจางมีชั้นเชิงเข้มอ่อนลดหลั่นกันไปให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ (ไม่ใช่ขาวโพลนไปหมด) ภาพไฮคีย์ เราใช้โทนของฟิล์มในย่านสีขาวจนถึงเทาอ่อนเป็นหลัก

Rama IX Art Museum Foundation

13 "ระลึกพระพุทธคุณ"

เป็นภาพที่ผลิตจากพิธีกรรมแยกวรรณะ คือ แยกโทนสีต่อเนื่องจากขาวที่สุดไปจนถึงดำที่สุด ที่นับได้เป็นสิบ ๆ ขั้น เป็นเพียงสามขั้น คือ ขาว เทาอ่อน เทาดำ และดำเท่านั้น เป็นพิธีกรรมที่สลับซับซ้อนเหมาะสำหรับภาพที่โครงสร้างของมวลหรือกลุ่มก้อนที่มีเนื้อที่กว้าง ๆ ใหญ่ ๆ

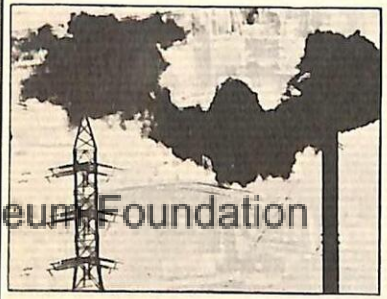

14 "ชาวเมืองตายผ่อนส่ง"

ควันดำ เสียงอึกทึกครึกโครมในกรุงที่เกิดมลภาวะทางอากาศและทางประสาทล้วนแต่บั่นทอนชีวิตชาวเมืองให้หม่นหมองลงเอยด้วยความตายแบบผ่อนส่ง เพื่อแสดงภาวะดังกล่าว ผู้ถ่ายจำต้องใช้พิธีกรรมขยายภาพเชิงซ้อน (Composite Print) โดยนำภาพหนึ่งที่ได้จากปล่องควันแถวพระรามหกไปซ้อนกัน อีกภาพหนึ่งจากลานจอดรถสถานีขนส่งสายเหนือ

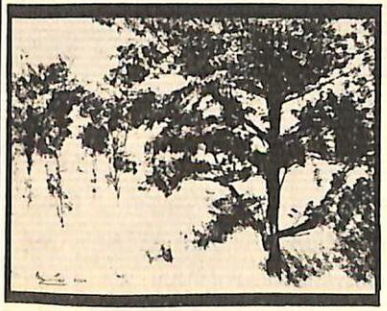

15 "วาตะเวคะ"

ภาพที่ดูคล้ายกับกำลังหมุนนี้ ผลิตจากพิธีกรรม Moire Effect โดยขยายภาพจากเนกาตีฟสองชั้นที่จัดให้ซ้อนเหลื่อมกันจนเกิดอาการคล้ายหมุน เพราะสำหรับภาพที่แสดงการหมุนที่ความรู้สึกของความวิงเวียน (Vertigo) ฉะนั้น อาจเรียกภาพลักษณะนี้เป็น Vertigo Effect ก็คงจะได้